

367

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 29 listopada 1946 r.

o prowadzeniu dotychczasowych ksiąg hipotecznych (gruntowych, wieczystych) po dniu 31 grudnia 1946 r.

Na podstawie art. LIV § 2 przepisów wprowadzających prawo rzeczowe i prawo o księgach wieczystych zarządzam, co następuje:

§ 1. Skrót „n. r.” użyty w niniejszym rozporządzeniu oznacza „niniejsze rozporządzenie”.

Powołane w niniejszym rozporządzeniu paragrafy bez bliższego określenia odnoszą się do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 listopada 1946 r. o urządzeniu i prowadzeniu ksiąg wieczystych (Dz. U. R. P. Nr 66, poz. 366).

§ 2. Do prowadzenia dotychczasowych ksiąg hipotecznych (gruntowych, wieczystych) stosuje się powołane w paragrafie poprzedzającym rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości o urządzeniu i prowadzeniu ksiąg wieczystych z zachowaniem przepisów poniższych.

§ 3. Terminy i sposób przeniesienia ksiąg z sądów okręgowych do sądów grodzkich będą określone w zarządzeniach Ministra Sprawiedliwości.

Aż do czasu przeniesienia ksiąg hipotecznych (gruntowych) z sądów okręgowych do sądów grodzkich księgi będą prowadzone przez sędziego jednostkowego.

§ 4. Dla każdego wykazu hipotecznego (wykazu księgi gruntowej, wieczystej) urządza się przy pierwszym wpisie po dniu 31 grudnia 1946 r. dalszy tom w postaci księgi wieczystej odpowiadającej przepisom §§ 5 i 9.

Pod ostatnimi wpisami dokonanymi przed 1 stycznia 1947 r. przeciąga się przez całą szerokość stron wykazu hipotecznego (wykazu księgi gruntowej, wieczystej) podwójną linię czerwono-czarą, pod nią zaś umieszcza się napis: „Ciąg dalszy: księga wieczysta Kw nr...”. Pierwsza strona dalszego tomu oprócz danych przewidzianych w § 10 powinna zawierać napis: „Dalszy ciąg wykazu hipotecznego (wykazu księgi gruntowej, wieczystej) liczba (numer)”

Do zbioru dokumentów składa się dokumenty dotyczące tylko wpisów dokonanych po dniu 31 grudnia 1946 r. Dokumenty z okresu poprzedniego przechowuje się w dotychczasowym porządku.

Każdy dalszy tom wciąga się do repertorium ksiąg wieczystych pod kolejnym numerem bieżącym, zaznaczając w łamie 17 dotychczasowe określenie wykazu.

§ 5. Przepisu paragrafu poprzedzającego nie stosuje się, gdy pierwszy wpis po dniu 31 grudnia 1946 r. dotyczy przeniesienia całej nieruchomości do innej księgi. W tym przypad-

ku przeniesienie ujawnia się w niezmienionej dotychczasowej księdze, po czym zamyka się ją przy odpowiednim zastosowaniu § 27.

§ 6. W razie odłączenia części nieruchomości, mającej księgę urządzoną według przepisów dotychczasowych, urządza się dla części odłączonej nową księgę wieczystą stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości o urządzeniu i prowadzeniu ksiąg wieczystych.

§ 7. Księgi umów wieczystych w rozumieniu prawa o ustaleniu własności dóbr nieruchomości, o przywilejach i hipotekach z 1818 r. ulegają z dniem 1 stycznia 1947 r. zamknięciu. Należy to zaznaczyć przez przeciągnięcie pod ostatnią treścią przez całą szerokość strony linii czerwono-czarnej i umieszczenie pod tą linią wyrazów: „Księga zamknięta zgodnie z § 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 listopada 1946 r. o prowadzeniu dotychczasowych ksiąg hipotecznych (gruntowych, wieczystych)”.

§ 8. W przypadku, gdy dotychczasowa księga jest prowadzona dla nieruchomości należących do różnych właścicieli, zakłada się dla każdej nieruchomości, której wpis po dniu 31 grudnia 1946 r. dotyczy, osobny dalszy tom. Przy urządzeniu każdego z takich osobnych tomów umieszcza się w dotychczasowym wykazie oddzielną wzmiankę w myśl § 4 ust. 2 n. r.

§ 9. Przepis paragrafu poprzedzającego stosuje się odpowiednio, gdy dotychczasowa księga hipoteczna (gruntowa, wieczysta) jest prowadzona dla dwóch lub więcej nieruchomości należących do tego samego właściciela i będących przedmiotem różnych obciążeń, chyba że złożony zostanie wniosek o ich połączenie w jedną nieruchomość (art. 15 i 16 prawa rzeczowego).

§ 10. Przy pierwszym wpisie dokonanym po dniu 31 grudnia 1946 r. należy:

a) dostosować oznaczenie nieruchomości do przepisu § 6, zaznaczając w łamie 8: „Oznaczenie nieruchomości dostosowane do przepisów § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 listopada 1946 r. o urządzeniu i prowadzeniu ksiąg wieczystych”;

b) jeżeli nieruchomości była przed dniem 1 stycznia 1947 r. gruntem emfiteutycznym, wieczysto-czynszowym lub wieczysto-dzierżawnym — wpisać dotychczasowego właściciela użytkowego w dziale

drugim, a dotychczasowego właściciela zwierzchniego w dziale trzecim jako uprawnionego z tytułu ciężaru realnego, powołując w obu działach jako podstawę wpisu art. XXXVI przepisów wprowadzających prawo rzeczowe i prawo o księgach wieczystych.

§ 11. Wpisy przewidziane w art. XXXVIII przepisów wprowadzających prawo rzeczowe i prawo o księgach wieczystych następują na wniosek. Wpisów dokonywa się z zaznaczeniem, że pierwszeństwo prawa oznacza się według zastrzeżenia uczynionego w dotychczasowej księdze.

§ 12. Jeżeli na obszarach, na których wykazy ksiąg gruntowych (wieczystych) są opracowane w tomy, obejmujące większą ilość wykazów, przekazuje się właściwemu sądowi nie wszystkie wykazy mieszczące się w tomie, należy stosownie do zarządzenia prezesa właściwego sądu okręgowego wydzielić z tomu wykazy ulegające przekazaniu lub pozostające w sądzie albo jedne lub drugie wykazy przepisać. Wydzielone wykazy powinny być spisane na oddzielnej karcie, przechowywanej pod okładką tomu ksiąg gruntowych (wieczystych), z którego zostały wydzielone.

§ 13. Gdy przejście do własności innego sądu polega na zastosowaniu §§ 6 lub 9 n. r., postępuje się jak w przypadku odłączenia części nieruchomości.

§ 14. Przepisania dotychczasowej księgi dokonywa się w sposób następujący:

- a) przepisany wykaz należy zamknąć przez umieszczenie na jego pierwszej stronie wzmianki o przepisaniu i przez przekreślenie wszystkich stron z wpisami czerwonymi liniami na krzyż;
- b) przepisanie powinno nastąpić do księgi odpowiadającej rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości o urzędzeniu i prowadzeniu ksiąg wieczystych. Jeżeli zachodzą przesłanki §§ 8 i 9 n. r., urzędująca się osobną księgą wieczystą dla każdej nieruchomości, dla której należałoby założyć osobny dalszy tom;
- c) kilka nieruchomości wpisuje się pod jednym numerem jako jedną nieruchomość;
- d) wpisy wykreślone przenosi się do nowej księgi o tyle, o ile wymaga tego zrozumienie niewykreślonych jeszcze wpisów; poza tym przenosi się z obydwóch części działu pierwszego oraz z działu trzeciego i czwartego tylko numery wpisów ze wzmianką „wykreślono”;
- e) wpisy powinny być w miarę możliwości zmienione i zestawione w ten sposób, by do przepisanej księgi weszła tylko

obecna ich treść; jeżeli szczególnie względy nie stoją temu na przeszkodzie, należy pominąć części, które stały się bezprzedmiotowe, bez względu na to, czy dotyczą one treści, czy też osoby uprawnionego; przy każdym wpisie należy zaznaczyć pierwszeństwo;

- f) należy według możliwości przejąć do lamów przeznaczonych do wpisu prawa (łam 2 i 3 działu trzeciego i lam 2—4 działu czwartego) zmiany wpisane w czasie późniejszym; szczególne jednak prawa, a zwłaszcza prawo zastawu i roszczenia osobiste, jak również wpisy odnoszące się do kilku praw, wpisuje się znowu w łamie przeznaczonym dla zmian (łam 4 i 5 działu trzeciego, lam 5—7 działu czwartego);
- g) do działu trzeciego i czwartego przenosi się również datę pierwotnego wpisu;
- h) każdy przeniesiony wpis, który wymaga podpisu sędziego, powinien być zaopatrzony w dopisek: „przepisano” i być podpisany przez sędziego;
- i) w łamie 8 działu pierwszego (oznaczenie nieruchomości) umieszcza się wzmiankę: „Przy przepisaniu księgi gruntowej (wieczystej) wpisano dnia”;
- j) Wpis w łamie 4 działu drugiego powinien brzmieć: „Prawo własności wpisane w wykazie księgi gruntowej (wieczystej) liczba (numer) zostało wpisane przy przepisaniu księgi gruntowej (wieczystej) dnia”.

§ 15. Razem z wykazami ksiąg gruntowych (wieczystych) lub ich odpisami przekazuje się właściwemu sądowi dokumenty dotyczące wpisów w wykazach. Dokumenty te należy wydzielić z dotychczasowych zbiorów lub akt, w miejscu zaś, gdzie je podjęto, zaznaczyć, gdzie się znajdują i kiedy je przeniesiono.

§ 16. Do dotychczasowych repertoriów mają odpowiednie zastosowanie §§ 37—39. Do repertoriów tych wpisuje się jeszcze tylko księgi dotychczasowe przekazane z innego sądu bez repertorium, chyba że należy je wciągnąć odrazu do repertorium urzędzonego w myśl § 35 i nast.

§ 17. Dla każdej księgi wieczystej i dla każdego dalszego tomu księgi wieczystej urzędzonych w myśl niniejszego rozporządzenia powinny być prowadzone oddzielne akta ksiąg wieczystych.

Na obszarze mocy obowiązującej ustawy o księgach wieczystych z dnia 24 marca 1897 r. w brzmieniu obwieszczenia z dnia 20 maja 1898 r. (Dz. u. Rzeszy, str. 754) prowadzi się nadal dotychczasowe akta. Dotyczy to również tabel, które należy zakładać także w przyszłości aż

do wyczerpania wzorów i przedstawiać do wglądu zamiast ksiąg wieczystych. Akta powinny być wewnętrznie i zewnętrznie przystosowane do przepisów §§ 49 i nast.

Na pozostałych obszarach zakłada się akta dopiero z dniem 1 stycznia 1947 r. Akta z okresu poprzedniego należy przechowywać w porządku dotychczasowym.

Akta dotychczasowych ksiąg przekazanych innemu sądowi wysyła się wraz z księgą.

§ 18. Nazwisko każdego właściciela nieruchomości wpisanej w dotychczasowej księdze hipotecznej (gruntowej, wieczystej) umieszcza się w spisie właścicieli urządzonym zgodnie z § 56 z chwilą pierwszego wpisu w takiej księdze po dniu 31 grudnia 1946 r.

§ 19. Dotychczasowe księgi, które uległy zamknięciu, oraz akta, dzienniki, wykazy, mapy i pisma z okresu przed dniem 1 stycznia 1947 r., które dla prowadzonych nadal ksiąg dotychczasowych nie mają znaczenia, należy według rodzajów zinwentaryzować i razem z inwentarzem oddać do archiwum. Tak samo postąpić należy corocznie w styczniu z materiałami z okresu przed dniem 1 stycznia 1947 r., które w ubiegłym roku utraciły znaczenie. W archiwum winien odnośny materiał być łączony we wspólnym wykazie według poszczególnych rodzajów.

§ 20. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1947 r.

Minister Sprawiedliwości:

Henryk Świątkowski